

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘЛКИ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
КОШКИ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2021 елның 4 марта 18 №

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районның Кошкы авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, Россия Федерациясенең 2003 елның 06 октябрендәгі "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 131-ФЗ номерлы Федеरаль законы, 2002 елның 10 гыйнварындагы "Әйләнә-тирә мохитне саклау турында" 7-ФЗ номерлы Федеरаль закон нигезендә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районның Кошкы авыл жирлеге Советы карап итте:

1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районның Кошкы авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәне расларга.

2. Элеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга.

3. Элеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны Кошкы авыл жирлеге башлыгы И.Н Сираевка йөкләргә.

Кошкы авыл жирлеге башлыгы

И.Н.Сираев

Расланган

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль
районының Кошки авыл жирлеге
Советының 2021 елның 4 мартаңдагы
18 № карары

**Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районнының Кошки
авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман
фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси
милкендәге жирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибе
турындағы нигезләмә**

Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль
районнының Кошки авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе
дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси
милкендәге жирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибен билгели.

1. Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәгә төп төшенчәләр кулланыла:

яшел утыртмалар - табигый һәм ясалма үсеп чыккан агач, куак һәм
үлән үсемлекләре (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны,
чәчәклекләрне, шулай ук аерым торучы агачларны һәм куакларны да
кертеп);

табигать территорияләре - бердәм географик (климат) шартларында
формалашкан жирлек, туфрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер
типларын берләштерүче, хужалык эшчәнлегенә кагылгысыз яисә аз
кагылган территорииләр;

яшелләндерелгән, ясалма булдырылган яшелләндерү объектлары
(авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш), төрле функциональ
билгеләнештәге жирләрнең аз булдырылган участоклары, алар чикләрендә
өслекнен 50 проценттан да ким булмаган өлешен үсемлекләр капламы
биләп тора;

урман территорииләре-табигый барлыкка килгән урман үсемлекләре
белән капланган төрле функциональ билгеләнештәге табигый территория
участоклары;

агач-үсентеләрдән тыш 1,3 м биекләктә, 5 см диаметрдан да ким
булмаган үсемлек;

куак - туфрак өслегендә тармакланган құпъеллық құптармаклы
(агачтан аермалы буларак) үсемлек;

үлән капламы - газон, табигый үлән капламы;

ешлык - нинди дә булса урында куе үсә торган үсемлекләр, куаклар;

яшел массив - бердәм каплам ясаучы карт (15 яштән өлкәнрәк) кимендә 50 төп агач үсә торган территория участогы;

яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенлеген, тере туфрак катламын бозу, яшел үсентеләрне яисә тамыр зонасындагы туфракны зааралы матдәләр белән пычрату, ут төртү яки башка йогынты ясау;

яшел үсентеләрне юк иту (югалту) - яшел үсентеләрнең үсешен туктатуга китерә торган кисү яки башка зыян китерү;

компенсацион яшелләндерү - юк ителгән яки 2 коэффициентзаарланган яшел утыртмаларны яңадан утырту.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрнең сакланышын һәм үсешен тәэммин иту буенча бурычлар йөкләнә:

2.2.1. оешмаларга эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә - әлеге оешмалар житәкчеләренә;

2.2.2. милектәге яки арендадагы участокларда - юридик затларга һәм гражданнарга - милекчеләр яки арендаторларга.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләренең милекчеләре, файдаланучылары һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын, яшел утыртмаларны тиешенчә карауны тәэммин итәргә тиеш.

2.4. Әлеге Нигезләмә авыл жирлеге территориясендә милек формасына карамастан, авыл жирлеге территориясендә агач-куак кисүгә бәйле проектлау, төзелеш, ремонт һәм башка эшләр алып баручы барлык гражданнарга һәм оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документациясендә яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрес белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшелләндерелгән территорияләрдән һәм яшел массивлардан яшел үсентеләрнең төреклек эшчәнлеген тәэммин итүгә туры килми торган файдалану рөхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачларны, куакларны) кисү тәртибе.

3.1. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне рөхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территориясендә агач һәм куакларны кисү рөхсәт нигезендә башкарыла.

3.3. Рөхсәт бирү мөрәҗәгать итүченең Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына салымнар, җыемнар һәм башка түләүләр буенча бурычы булмаган очракта гамәлгә ашырыла.

3.4. Яшел үсентеләрне кисү эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, мөрәҗәгать итүче акчасы хисабына башкарыла. Агач кисү бары тик аттестацияләнгән белгечләргә генә рөхсәт ителә.

3.5. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны кисү, тәюү, тәяу һәм чыгару эшләремерәҗәгать итүче хисабына башланган көннән өч көн эчендә башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны эш урынында саклау тыела.

3.6. Территориянең кисү урынына газон, яшел үсентеләр заарланган очракта, үз компетенцияләре чикләрендә территория хужасы һәм контроль органнары белән килеменгәнәшне башкаручы, зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларны мәжбүри рәвештә торғызу эшләрен башкара.

3.7. Агачны кискән өчен түләмичә агач һәм куакларны кисү авыл жирлегенең башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда рөхсәт ителергә мөмкин:

яшел үсентеләрне тәрбияләү, санитар кисуләр һәм реконструкцияләү; авария хәлендәге һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капиталь инженерлык корылмаларын ремонтлау;

Дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса, торак һәм ижтимагый биналарда яктылыкны каплый торган агач һәм куакларны кисү;

Авария хәлендәге (аву куркынычы тудыруучы, коры-сары) агачларны һәм куакларны кисү.

Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыруучы мөрәҗәгать итүчегә авыл жирлеге башкарма комитеты белән килемштерелгән урыннарда компенсацияле яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.8. Авария, коры-сары һәм куркыныч тудыруучы яшел үсентеләр комиссия тикшерүе нигезендә киселә.

3.9. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип таныла:

агачлар һәм куаклар рөхсәтsez кисү, рөхсәт буенча, ләкин рөхсәттә үкүрсәтелгән участокта, санда һәм токымны кисмәү;
ут төрту яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;
кәүсәне божрауяки уемлау;
үсә торган агач һәм куакларның үсеш туктатылганчыга кадәр заарлануы;
агач һәм куакларның агым су, химик матдәләр, калдыклар һәм башкалар белән заарлануы;
корыган агачларны рөхсәтsez кисү;
үсүче агач һәм куакларның башка заарланулары.

4. Компенсацион яшелләндерү.

4.1. Компенсацион яшелләндерү рөхсәт ителгән агач кисү, законсыз рәвештә яшел үсентеләрне заарлау яки юк итү очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен туры килә торган вакытта, әмма яшел үсентеләрне заарлау яки юк итү факты ачыкланганнан соң бер елдан да соңга калмычча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләндерү мәнфәгатьләрендә яки хокукка каршы гамәлләре нәтижәсендә яшел үсентеләрне заарлау яки юк итү булган гражданнар яисә юридик затлар акчалары исәбеннән башкарыла.

4.3. Элеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян натураль формада, компенсацион яшелләндерү белән капланырга тиеш:2 коэффицент белән юкка чыгарылган урынына яшел утыртмаларны утырту.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алыш барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган төзелештә кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелешне оештырганда, проект документларында киселергә тиешле яшел үсентеләрне бәяләү булырга тиеш. Бу очракларда зыянны каплау әлеге Нигезләмәнен 2 һәм 3 булекләрендә билгеләнгән тәртиптә агач киселгән өчен түләүне алдан керту һәм компенсация яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау.

6.1. Авыл жирлеге Башкарма комитеты рөхсәтеннән башка яшелләндөрелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеге алыш бару, палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. яшелләндөрелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашыргандашартлау куркынычы , янгын куркынычы булган һәм агулы матдәләрне файдалану,территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларның заарлануына яки юкка чыгуына китерергә сәләтле башка эшләртыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Элеге Нигезләмәне үтәмәүдә гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы.